

Таким чином, соціальна відповідальність підприємницької діяльності стосується багатьох сфер. Це і виробництво якісної продукції (послуг); і охорона навколишнього середовища шляхом впровадження ресурсо- енергозберігаючих технологій, зменшення шкідливих викидів, впровадження спеціальних програм щодо захисту довкілля; і створення належних умов та оплати праці, інвестиції в розвиток людського капіталу; і побудова стосунків із зацікавленими сторонами на основі чесності, відкритості; і впровадження етичних норм та цінностей.

Сьогодні готовність підприємництва до проведення соціальної політики повинна зростати, оскільки вона дає можливість зміцнити конкурентні переваги на ринку, що стає особливо актуальним, враховуючи глобалізаційні процеси. Разом з тим, проблем, що стосуються соціальної відповідальності вітчизняного підприємництва, дуже багато. Їх вирішення можливе лише шляхом популяризації соціальної відповідальності, безперервної взаємодії влади з бізнесом, висвітлення позитивної практики у засобах масової інформації.

Список використаних джерел:

1. Алешина И. В. Паблик Рилейшинз для менеджеров и маркетологов. - М.: Изд-во «Тандем, Гном-Пресс». - 2016.
2. Международный стандарт КОЛЧЖ 26000:2010 Руководство по социальной ответственности - 140 с.
3. Офіційний сайт Центру розвитку корпоративної соціальної відповідальності в Україні [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://csr-ukraine.org>
4. Соціальна відповідальність підприємництва [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://ukr.vipreshbnik.ru/econ-teor/4477-sotsialna-vidpovidalnist->
5. Сивак О.Б. Соціальна відповідальність в підприємницькій діяльності: вітчизняний та зарубіжний досвід [Текст] / О.Б. Сивак // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. - вип. 1, част. 22. - 2012.
6. Турчак В.В. Соціальна відповідальність у підприємницькій діяльності [Текст] / В.В. Турчак // Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ. Інноваційна економіка. - вип. 39. - 2015.

*Наталія Педченко, д.е.н., професор
Максим Сірик, Карина Хоменко, магістранти
ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»,
м. Полтава, Україна*

СУЧАСНІ МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ СКЛАДУ ТА СТРУКТУРИ ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

Під час формування ринкової економічної системи набувають особливої актуальності проблеми забезпеченості підприємства фінансовим потенціалом для поточного та довгострокового розвитку. У вирішенні такого завдання важливим є оцінювання можливостей підприємства та його взаємодія із навколишнім середовищем на основі оптимальної структури фінансових ресурсів, сприятливих спроможностей, інновацій. Тому існує необхідність відстеження сучасних науково-методичних підходів до оцінки стану і структури фінансового потенціалу підприємства.

Важливим наразі залишається обґрунтування методики, яка б надавала можливість кількісно-якісної оцінки стану та структури формування фінансового потенціалу підприємства. Вважаємо, що дану проблему можна вирішити за допомогою наукових принципів кваліметрії - науки про вимірювання якості об'єктів, яка вивчає та реалізує методи і засоби кількісної оцінки якості (заснована Азгальдовим Г.Г. [1]). Кваліметрія

4

дозволить структурувати об'єкт дослідження (перший рівень значимості), розподілити його на складові частини (другий рівень значимості), які у свою чергу поділяються на частини (третій рівень) і т. д. В даному випадку кваліметрія буде спрямована на визначення здатності підприємства забезпечувати довгостроковий розвиток, маючи в розпорядженні достатні фінансові ресурси, використовуючи сприятливі спроможності та застосовуючи новації.

Наступним сучасним методичним підходом до оцінки фінансового потенціалу підприємства, на нашу думку, є метод аналізу ієрархій (МАІ) [2, 5]. Особливість МАІ полягає в декомпозиції наукового завдання в ієрархічній формі, що розпочинається з вершини (мети) через проміжні рівні (критерії) до найнижчого рівня, який є, зазвичай, переліком альтернатив (показників). Ієрархія є повною, якщо кожен елемент вищого рівня є критерієм для всіх елементів нижчого рівня. Якщо кваліметричний аналіз дає відповідь на питання щодо ефективності стану фінансового потенціалу, то МАІ - щодо ефективності структури такого потенціалу.

Продовженням є метод таксономії, як новий підхід у практиці наукового дослідження, що дозволить спрямувати різновекторні складові та об'єднати їх в єдиний інтегральний показник [3, 6]. Такий інтегральний показник є агрегованим узагальненим значенням запропонованих критеріїв та показників, що всебічно описують стан фінансового потенціалу підприємства на основі розподілу всіх показників на стимулятори, ті що позитивно впливають на інтегральний, і на дестимулятори, що гальмують його розвиток. Це дозволить ідентифікувати вектор розвитку підприємства на основі значення інтегрального показника та його динаміки, в подальшому регулювати його спрямування через стимулювання позитивних впливів й нівелювання дії дестимуляторів й дозволить заповнити надлінійний простір такого вектора через експлуатацію невикористаних можливостей підприємства.

Ще одним із сучасних методів оцінки стану та структури фінансового потенціалу є дискримінантний аналіз, що є найбільш розповсюдженим методом для визначення інтегрального показника та економіко-математичним методом, який нівелює значний ступінь невизначеності [4, с.100]. Тому вказаний методичний інструмент дозволить отримати відповідь на такі основні положення концепції: про максимальне розкриття властивостей системи «ресурси - спроможності - інновації» на основі сукупності показників, що характеризують окремі складові фінансового потенціалу; визначити інтегральний показник, що забезпечить можливість порівняння результатів таксономічного аналізу, методу Т. Сааті та кваліметричної моделі.

Можливість застосування стохастичного фронтірного аналізу пояснюється тим, що саме за його допомогою є можливим «визначення показника недоотриманих вигід» [7 с.22]. В основі стохастичного фронтірного аналізу є можливість побудови гіпотетичного підприємства зі стовідсотковою ефективністю за допомогою параметричних методів та «вхідної інформації щодо вектора керованих змінних та фактичних результатів функціонування бізнесу» [7 с.22]. Такий інструментарій спрямований на виявлення ринкового потенціалу, а значить на заповнення надлінійного простору вектору розвитку отриманого на основі інтегрального таксономічного показника та його динаміки.

Отже, результатом запропонованого підходу є оцінка ефективності стану формування фінансового потенціалу, виявлення потреби у оптимізації структури фінансового потенціалу, розробки та запровадження заходів спрямованих на реалізацію невикористаних можливостей та заповнення над лінійного простору вектору розвитку фінансового потенціалу.

Список використаних джерел:

1. Азгальдов Г.Г. О квалиметрии / Г.Г. Азгальдов. - М.: Изд-во стандартов, 1973.- 172 с.
2. Аналитическая иерархическая процедура Саати [Электронный ресурс] // Режим доступа: www.gorskiy.ru/articles/dmss/АНР.html.
3. Калашникова К.М. Застосування таксономічного аналізу для визначення інтегрального показника оптимальності структури капіталу / К.М.Калашникова // Управління розвитком. — 2012. — №2(123). — С.112-115.
4. Островська Г. Аналіз практики використання зарубіжних методик (моделей) прогнозування ймовірності банкрутства підприємств / Г. Островська, О. Квасовський // Галицький економічний вісник. - 2011. - №2(3). - С. 99 - 111.
5. Саати Т. Принятие решений. Метод анализа иерархий [пер. с англ.] / Т. Саати.—М.: Радио и связь, 1989. - 316 с.
6. Саблина Н.В. Использование метода таксономии для анализа внутренних ресурсов предприятия / Н.В.Саблина, В.А.Теличко // Бізнес Інформ. - 2009.- №3. — С.78-82.
7. Ефективність банківського бізнесу в Україні: стохастичний фронтірний аналіз / С. Леонов, Т. Васильєва, А. Буряк // Вісник Національного банку України. — 2013. — № 6. — С. 19-25. — Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnbu_2013_6_10.

*Татьяна Пугач, магистрант 2 курса
Полесский государственный университет, г. Пинск, Республика Беларусь
Научный руководитель: Копытовских А.В., к.т.н., доцент*

ФИНАНСОВЫЙ МЕНЕДЖМЕНТ ПРЕДПРИЯТИЯ

В настоящее время финансовый менеджмент представляет собой один из наиболее динамично развивающихся процессов, который направлен на решение широкого круга прикладных задач, возникающих в процессе управления бизнесом. Финансовый менеджмент в процессе управления финансовыми потоками включает разработку и выбор критериев для принятия правильных управленческих решений, а также практического использования этих критериев с учетом условий деятельности предприятия, поэтому в последнее время стала возрастать роль финансового менеджмента в повышении конкурентоспособности предприятия [1, с.76].

Развитие рыночных отношений обусловило повышение роли финансов предприятия. Состояние финансовых ресурсов предприятия становится фактором, определяющим финансовые результаты его деятельности и поддержание конкурентоспособности [2]. Именно финансовый менеджмент обслуживает долгосрочные стратегические цели. Его основой является реализация целевой функции предприятия, его стратегии, а также обеспечение экономического развития предприятия, экономического роста, максимизации рыночной стоимости, обеспечение конкурентного преимущества на рынках и увеличение темпов роста [3].

Источниками информации для анализа финансового состояния организации служат официальные формы годовой бухгалтерской отчетности: бухгалтерский баланс и отчет о прибылях и убытках. По балансу определяют, сумеет ли предприятие в ближайшее время выполнить обязательства перед третьими лицами - акционерами, инвесторами, кредиторами, покупателями, продавцами и др., или ему угрожают финансовые затруднения. На основе данных баланса определяют конечный финансовый результат работы предприятия в виде наращивания собственного капитала за отчетный период, который отражается в виде чистой прибыли в пассиве баланса или убытка в активе.